

Cynnig i leihau'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig (NDC) yn Ysgol Gynradd Gymunedol Penygelli o fis Medi 2027

Dogfen Ymgynghori Statudol

Mae'r ddogfen hon ar gael mewn ieithoedd heblaw'r Gymraeg neu Saesneg ar gais. Mae hefyd ar gael mewn fformatau hygyrch fel print bras, Braille, DVD BSL a CD sain ar gais. I wneud cais am y ddogfen hon mewn fformat neu iaith arall, anfonwch e-bost at PenygelliConsultation@wrexham.gov.uk neu ysgrifennwch at Ymgynghoriad Ysgol Penygelli, Addysg, Adeiladau'r Goron, 31 Stryt Caer, Wreccsam, LL13 8BG.

Cynnwys

Rhan A-Pam mae newid yn cael ei ystyried?	4
Rhagair gan y Prif Swyddog Addysg ac Ymyrraeth Gynnar	4
Y Cynnig	5
Cyflwyniad	5
Pam mae angen newid?	5
Cyd-destun Strategol	5
Manylion yr Ysgol yn y Cynnig hwn	6
Beth fyddai'r cynnig hwn yn ei olygu?.....	7
Yr Opsiynau a Ystyriwyd	8
Yr Opsiwn a Ffefrir.....	8
Rhan B-Y Cynnig-Yr Opsiwn a Ffefrir.....	8
Rhesymeg	8
Gostyngiad yn Nifer y Disgyblion	8
Cyfraddau Geni a Chyfraddau Poblogaeth yn Gostwng	8
Cyllideb Uchel Fesul Disgybl	8
Adeiladau sydd wedi'u Tanddefnyddio	8
Effeithiau Amgylcheddol	8
Rhan C-Effaith y Cynnig-Yr Opsiwn a Ffefrir.....	9
Beth yw'r manteision posib?	9
Beth yw'r anfanteision posib?	9
Camau Lliniaru.....	9
Crynodeb o'r Manteision a'r Anfanteision	10
Ffactorau Llwyddiant Hanfodol	10
Risgiau.....	10
Goblygiadau ar Ddarparu Adnoddau Addysg/Ariannol	11
Goblygiadau i'r Corff Llywodraethu.....	11
Goblygiadau i Staffio.....	11
Goblygiadau i Ddisgyblion a Rhieni	11
Goblygiadau ar Drafnidiaeth	11
Effeithiau Amgylcheddol	11
Ansawdd Adeiladau	11
Cefnogi'r Gymuned	12
Effaith ar Ysgolion Eraill/Lleoedd Ysgolion	12
Ansawdd a Safonau mewn Addysg-Trosolwg.....	12

Ysgol Penygelli	13
Effaith y Cynnig ar Ansawdd a Safon Addysg	13
Asesiadau Effaith.....	13
Asesiad Effaith Integredig	14
Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg	14
Asesiad o'r Effaith ar y Gymuned	14
Asesiad o'r Effaith ar Drafnidiaeth	14
Y Broses Ymgynghori	15
Pwy fydd yn rhan o'r ymgynghoriad?.....	15
Amserlen o Ddyddiadau Allweddol	16
Y Cyfnod Ymgynghori.....	16
Ystyried eich Barn.....	16
Cyfarfodydd Ymgynghori	17
Amserlen y Sesiynau Galw Heibio.....	17
Ymgynghori â Disgyblion	17
Adroddiad yr Ymgynghoriad	17
Cyhoeddi Hysbysiadau Statudol.....	18
Cyfnod Gwrthwynebu Statudol	18
Penderfynu ar y Cynnig	19
Hysbysiad o'r Penderfyniad	19
Atodiad A-Data Ysgolion Cyfagos.....	20
Ysgol Bryn Tabor	21
Ysgol Wirfoddol a Gynorthwyr yr Eglwys yng Nghymru, y Mwynglawdd.....	22
Ysgol Tanyfron.....	23
Ysgol Penrhyn	24
Ysgol Gynradd Gymunedol Brynteg	25

Rhan A-Pam mae newid yn cael ei ystyried?

Rhagair gan y Prif Swyddog Addysg ac Ymyrraeth Gynnar

Mae gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam gyfrifoldeb statudol i hyrwyddo darpariaeth addysg effeithiol o ansawdd uchel. Rhan o'r cyfrifoldeb hwn yw adolygu'r nifer a'r math o leoedd ysgol er mwyn sicrhau bod lleoedd addas a digonol ar gael mewn ysgolion i wella cyfleoedd i ddysgu a darparu addysg yn effeithlon.

Rydym yn rhoi dysgwyr wrth wraidd popeth a wnawn, ac rydym yn gwahodd syniadau gan y gymuned wrth i ni ddatblygu cynigion penodol. Trwy wrando ar farn y rhai yr effeithir arnynt gan unrhyw newidiadau, gallwn wneud penderfyniadau gwell, a gallwn weithio gyda'n gilydd i gyflawni'r newid sydd ei angen i sicrhau bod plant a phobl ifanc yn Wrecsam yn cyflawni'r gorau y gallan nhw.

Ein gweledigaeth:

Rydym am i bob dysgwr fod a dod y gorau y gallant fod a meddu ar y dyheadau uchel, yr hyder, y cyfleoedd a'r cymwysterau i gyflawni eu potensial.

Yn ymarferol, mae hyn yn golygu bod angen i ni sicrhau bod darpariaeth addysg yn adlewyrchu patrymau newidiol y boblogaeth, a bod ein hysgolion wedi'u lleoli yn y lleoliad cywir gydag adeiladau a chyfleusterau addas i wasanaethu anghenion pob dysgwr. Wrth ystyried faint o leoedd sydd eu hangen mewn ysgolion, rhoddir ystyriaeth i nifer y lleoedd sydd ar gael i ddisgyblion mewn ysgol, tueddiadau cynyddol a gostyngol mewn niferoedd derbyn mewn ysgol, a'r galw rhagamcanol am leoedd i ddisgyblion mewn ysgol.

Lle mae nifer uchel o leoedd gwag mewn ysgol, mae adnoddau'n cael eu defnyddio mewn ffordd y gellid eu defnyddio'n well i wella ansawdd addysg pob dysgwr. Mae hyn yn ei gwneud yn anodd cynllunio a rheoli'r ysgol, gan greu problemau wrth reoli maint dosbarthiadau babanod a gadael rhannau o'r ysgol heb eu defnyddio o bosibl ac nid yw hyn yn gost-effeithiol.

Nid yw'r cynnig hwn i leihau'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig yn Ysgol Gynradd Gymunedol Penygelli wedi'i gymryd yn ysgafn, fodd bynnag, mae'r gostyngiad yn nifer y disgyblion yn yr ysgol yn effeithio ar gynaliadwyedd addysgol ac ariannol yr ysgol ac mae angen mynd i'r afael â hyn.

Bydd yr ymgynghoriad yn dilyn canllawiau a sefydlwyd gan Lywodraeth Cymru a bydd yn cynnwys rhanddeiliaid allweddol fel y nodir yng Nghod Trefniadaeth Ysgolion 2018. Bwriad y wybodaeth yn y ddogfen hon yw egluro cynigion ar gyfer yr ysgol dan sylw a chefnogi'r broses ymgynghori.

Karen Evans

Prif Swyddog, Addysg ac Ymyrraeth Gynnar

Y Cynnig

Cyflwyniad

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam yn cynnal ymgynghoriad ffurfiol ar y cynnig canlynol:

Lleihau'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig (NDC) yn Ysgol Gynradd Gymunedol Penygelli o 45 i 30 o fis Medi 2027.

Ar ôl ymgynghori ar y newid arfaethedig, bydd y Cyngor yn ystyried a ddylid gweithredu'r cynnig.

Dyma'ch cyfle i ofyn cwestiynau a gwneud sylwadau y bydd Bwrdd Gweithredol y Cyngor yn eu hystyried wrth benderfynu sut i fwrw ymlaen.

Bydd y cyfnod ymgynghori ffurfiol yn dechrau **ddydd Mawrth 2 Rhagfyr 2025** a bydd yn dod i ben **ddydd Llun 2 Chwefror 2026**.

Pam mae angen newid?

Mae data Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD) 2025 yn dangos bod 22.1% o leoedd yn ysgolion cynradd Wrecsam yn wag ar hyn o bryd a bod 13.0% o leoedd yn ysgolion uwchradd Wrecsam yn wag. O ystyried rhagamcanion y bydd nifer y disgyblion ledled Wrecsam yn gostwng yn gyffredinol yn y blynyddoedd i ddod, bydd cyfran y lleoedd gwag ledled y fwrdeistref sirol yn parhau i gynyddu.

Cyd-destun Strategol

Mae gan y Cyngor gyfrifoldeb statudol i sicrhau bod lleoedd addas a digonol ar gael mewn ysgolion wrth ddarparu gwasanaethau addysg effeithlon ac effeithiol i ddisgyblion. Mae hyn yn cynnwys mynd i'r afael â materion o ran digonolrwydd lle bo hynny'n berthnasol, a allai olygu galw uchel am leoedd i ddisgyblion, neu alw isel am leoedd i ddisgyblion.

Mewn ymateb i newidiadau demograffig sy'n digwydd ar lefel leol a chenedlaethol (megis cyfraddau geni a chyfraddau poblogaeth gostyngol), mae ein ffocws ar ailwrpasu posibl yr ystâd addysg i gwrdd â galw newidiol ac ysgogwyr ar gyfer ad-drefnu ysgolion. Yn ogystal ag ysgogwyr demograffig, ffactorau allweddol eraill i'w hystyried yw priodoldeb a lleoliad safle ysgol, costau cynnal a chadw adeiladau a chynaliadwyedd.

Mae nifer y disgyblion wedi gostwng yn gyffredinol yn ysgolion Wrecsam dros y pum mlynedd diwethaf ac mae disgwyl iddynt barhau i ostwng. O ganlyniad, bydd cyfran y lleoedd gwag ledled y sir yn parhau i gynyddu.

Yn ogystal â hyn, lle mae ysgol yn mynd ychydig dros ei Nifer Derbyn Cyhoeddedig, mae angen cyflogi aelod ychwanegol o staff i sicrhau cydymffurfiaeth â rheoliadau maint dosbarthiadau babanod. Mae hyn ar gost sylweddol i'r ysgol ac mae'n ddefnydd aneffeithlon iawn o adnoddau.

Yn ystod y cyfnod hyd at 2028, disgwylir i boblogaeth Wrecsam ostwng 1.5 y cant. Rhwng y ddau gyfrifiad diwethaf (a gynhaliwyd yn 2011 a 2021), cynyddodd poblogaeth Wrecsam 0.2% yn unig, o ychydig dros 134,800 yn 2011 i oddeutu 135,100 yn 2021. Cynyddodd poblogaeth Wrecsam ar ganran lai na phoblogaeth gyffredinol Cymru.

Manylion yr Ysgol yn y Cynnig hwn

Ar hyn o bryd, mae Ysgol Gynradd Gymunedol **Penygelli** wedi'i chofrestru fel ysgol gynradd gymunedol cyfrwng Saesneg. Mae'r ysgol wedi'i lleoli yn Ward Coed-poeth. Ar hyn o bryd, mae gan yr ysgol Nifer Derbyn Cyhoeddedig (NDC) o 45 disgybl, gydag ystod oedran o 3-11 oed.

Enw'r Ysgol	Ysgol Penygelli
Lleoliad yr Ysgol	72 Heol Glyndŵr, Coed-poeth, Wrecsam LL11 3HA
Ystod Oedran	3-11
Categori Ysgol	Ysgol Gynradd Gymunedol
Cyfrwng Iaith	Cyfrwng Saesneg
Capasiti Cyfredol	315
Lleoedd Gwag (Ionawr 2025)	87
Categori Cyflwr yr Adeilad	B

Cyfanswm nifer y disgyblion ar y gofrestr yn ystod y 5 mlynedd diwethaf yn Ysgol Penygelli

Blwyddyn	Cyfanswm Llawn Amser	Lleoedd Gwag	Canran
2020/21	285	30	9.5%
2021/22	263	52	16.5%
2022/23	258	57	18.1%
2023/24	241	74	23.5%
2024/25	228	87	27.6%

**Sylwch nad yw'r data disgyblion uchod yn ystyried disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau na disgyblion meithrin. Ffynhonnell-CYBLD. Ni ddylid cynnwys nifer y disgyblion meithrin a nifer y disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau.*

Rhagamcanion Niferoedd Disgyblion

Mae rhagamcanion niferoedd disgyblion yn seiliedig ar wybodaeth a gedwir gan ddata ystadegol Systemau Gwybodaeth Reoli (SGR) ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn. NID yw rhagamcanion yn niferoedd disgyblion gwirioneddol a fydd ar y gofrestr yn ystod y blynyddoedd academiaidd penodedig. Bydd y niferoedd gwirioneddol ar y gofrestr yn cael eu diweddarau bob blwyddyn ar ôl casglu data'r cyfrifiad ysgolion blynyddol ar lefel disgyblion (CYBLD) ym mis Ionawr.

Rhagamcanion Niferoedd Disgyblion Ysgol Penygelli

Blwyddyn	Cyfanswm Llawn Amser	Lleoedd Gwag	Canran
2025/26	225	90	28.6%
2026/27	217	98	31.1%
2027/28	207	108	34.3%
2028/29	200	115	36.5%
2029/30	195	120	38.1%

**Sylwch nad yw'r data disgyblion uchod yn ystyried disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau na disgyblion meithrin. Ffynhonnell-CYBLD. Ni ddylid cynnwys nifer y disgyblion meithrin a nifer y disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau.*

Beth fyddai'r cynnig hwn yn ei olygu?

Mae'r ffactorau sydd wedi'u hystyried gan y Cyngor wrth benderfynu ymgynghori ar y cynnig hwn yn cynnwys:

- Gallu parhaus yr ysgol i ddarparu digon o leoedd i blant lleol.
- Darparu'r amgylchedd dysgu mwyaf priodol i bob disgybl i gefnogi gwelliant parhaus yr ysgol.
- Cynllunio a rheoli adnoddau yn y dyfodol.

Rhagwelir y bydd lefel y lleoedd gwag yn YGG Penygelli yn parhau. Nid oes data ar gael i awgrymu y bydd nifer y disgyblion sy'n gwneud cais i fynychu'r ysgol yn uwch na 210 mewn blynyddoedd i ddod.

Drwy gyflwyno'r cynnig hwn, mae'r Cyngor yn bwriadu mynd i'r afael â'r gostyngiad yn y galw am leoedd ysgol yn YGG Penygelli drwy leihau'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig yn yr ysgol o 45 i 30. Mae hyn yn golygu y bydd nifer y lleoedd sydd ar gael i blant yn y dosbarth derbyn ym mis Medi 2027, a phob rownd dderbyn ddilynol i'r dosbarth derbyn, yn 30. Yn ogystal, bydd nifer y lleoedd meithrin yn gostwng o 45 lle rhan-amser i 30 lle rhan-amser. Byddai nifer y lleoedd sydd ar gael ym mhob grŵp blwyddyn o Flwyddyn 1 i Flwyddyn 6 o fis Medi 2027 yn cael ei gapio ar 30 at ddibenion trosglwyddiadau yn ystod y flwyddyn.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn:

- Lleihau nifer cyffredinol y Cyngor o leoedd gwag yn ysgolion cynradd Wrecsam.
- Rhoi ateb priodol i ateb y galw lleol am leoedd ysgol yn yr ardal lle mae'r ysgol wedi'i lleoli.
- Cyfyngu ar yr effaith ar bob ysgol, yn lleol ac ar draws y sir.
- Cefnogi twf cynaliadwy addysg cyfrwng Cymraeg yn unol â dyheadau Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg y Cyngor a Cymraeg 2050.
- Gwella safonau addysg, ac yn y tymor hwy, sicrhau bod pob disgybl yn yr ardal yn elwa.

Byddai'r cynnig hwn yn mynd i'r afael â'r mater o leihau nifer y disgyblion yn YGG Penygelli. Byddai hefyd yn lleihau nifer cyffredinol y lleoedd dros ben sydd gan y Cyngor yn ei ysgolion cynradd wrth ddarparu arbediad refeniw i'r Cyngor. Yn ogystal,

byddai'n diwallu'r angen i gyflogi aelod ychwanegol o staff i sicrhau cydymffurfiaeth â rheoliadau maint dosbarthiadau babanod lle mae'r ysgol yn mynd ychydig dros ei Nifer Derbyn Cyhoeddedig. Mae hyn ar gost sylweddol i'r ysgol ac mae'n ddefnydd aneffeithlon iawn o adnoddau.

Yr Opsiynau a Ystyriwyd

- **Opsiwn 1-Parhau â'r Sefyllfa Bresennol**
Parhau i gefnogi Ysgol Penygelli i weithredu o fewn y trefniadau presennol o ran capasiti a nifer derbyn cyhoeddedig.
- **Opsiwn 2-Lleihau'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig yn YGG Penygelli**
Lleihau'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig (NDC) yn Ysgol Penygelli o 45 i 30 o fis Medi 2027.

Yr Opsiwn a Ffeirir

Opsiwn 2 yw'r opsiwn a ffeirir.

Mae Opsiwn 1 wedi ei ddiystyru oherwydd:

- Niferoedd gostyngol o ddisgyblion yn gwneud cais am leoedd yn yr ysgol dros gyfnod parhaus.
- Mae rhagolygon yn awgrymu y bydd y duedd hon yn parhau.
- Mae'r gostyngiad yn niferoedd y disgyblion wedi effeithio ar gynaliadwyedd addysgol ac ariannol yr ysgol ac mae angen mynd i'r afael â hyn.

Rhan B-Y Cynnig-Yr Opsiwn a Ffeirir

Rhesymeg

Y prif heriau i'r Cyngor ac Ysgol Penygelli yw:

Gostyngiad yn Nifer y Disgyblion

Mae gostyngiad yn nifer y disgyblion yn yr ysgol wedi arwain at nifer uchel o leoedd gwag yn yr ysgol. Mae rhagamcanion yn dangos bod y duedd hon yn debygol o barhau.

Cyfraddau Geni a Chyfraddau Poblogaeth yn Gostwng

Mae gostyngiad cenedlaethol a lleol mewn cyfraddau geni a chyfraddau poblogaeth yn effeithio ar nifer y disgyblion sydd angen lleoedd mewn ysgolion.

Cyllideb Uchel Fesul Disgybl

Dyraniad aneffeithlon o arian i ddisgyblion. Gall cadw ysgolion ar agor gyda nifer uchel o leoedd gwag olygu gwario mwy fesul disgybl nag sydd ei angen.

Adeiladau sydd wedi'u Tanddefnyddio

Mae adeiladau sydd â manau heb eu defnyddio (e.e. ystafelloedd dosbarth gwag) yn ddrud i'w cynnal ac nid ydynt yn gost-effeithiol. Gall cyflwr adeiladau sydd wedi'u tanddefnyddio ddirywio, gan gynyddu costau cynnal a chadw.

Effeithiau Amgylcheddol

Gall fod effeithiau amgylcheddol o ran defnydd ynni aneffeithlon, cynhyrchu gwastraff a defnydd tir anghynladwy.

Rhan C-Effaith y Cynnig-Yr Opsiwn a Ffefrir

Beth yw'r manteision posib?

Bydd gan y cynnig i leihau'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig (NDC) yn Ysgol Penygelli y manteision canlynol:

- Amgylchedd dysgu mwy pwrpasol, cefnogol ac effeithiol i ddisgyblion.
- Byddai adnoddau yn cael eu targedu'n fwy effeithlon, a thrwy hynny'n lleddfu pwysau ar gyllidebau ysgolion a staffio.
- Bydd lleihau'r NDC i 30 yn cynorthwyo'r Corff Llywodraethu a'r Awdurdod Lleol i ddarparu sefydlogrwydd i'w cynllunio hirdymor, wrth barhau i ddarparu nifer priodol o leoedd ar gyfer disgyblion y dyfodol sy'n byw yn yr ardal gyfagos.
- Bydd y cynnig yn lleihau nifer cyffredinol y Cyngor o leoedd gwag yn ysgolion cynradd Wrecsam.
- Bydd y cynnig yn cefnogi twf cynaliadwy addysg cyfrwng Cymraeg yn unol â dyheadau Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg y Cyngor a Cymraeg 2050.
- Bydd y cynnig yn gwella safonau addysg, ac yn y tymor hwy, sicrhau bod pob disgybl yn yr ardal yn elwa.

Beth yw'r anfanteision posib?

- Gallai nifer is o ddisgyblion arwain at ansicrwydd swyddi i athrawon a staff.
- Gallai'r galw am leoedd yn yr ysgol gynyddu yn y dyfodol gan olygu y bydd yr ysgol wedi'i gordanysgrifio.
- Efallai na fydd rhieni/gofalwyr/gwarcheidwaid yn gallu cael mynediad i'w hysgol o'u dewis.
- Gall gostyngiad yn y NDC gael ei ystyried yn negyddol gan y gymuned ehangach gan arwain at y gred bod yr ysgol yn dirywio neu'n profi trafferthion. Gallai hyn effeithio ar enw da'r ysgol.

Camau Lliniaru

Mae'r tebygolrwydd y bydd yr ysgol wedi'i gordanysgrifio yn isel. Bydd y niferoedd yn parhau i gael eu monitro gan y Cyngor ond mae hyn yn annhebygol oherwydd y galw gostyngol yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Os bydd hyn yn digwydd, bydd meini prawf gordanysgrifio'r Cyngor yn pennu blaenoriaeth. Byddai'r Cyngor yn ymrwymo i adolygu'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig os yw'r ddemograffeg a'r cyd-destun lleol yn mynnu bod angen hyn yn y dyfodol ar sail ardal eang. Dylid nodi bod digon o leoedd ar draws yr ardal leol i gwrdd â'r galw a ragwelir. Ni fydd unrhyw ddisgybl sydd eisoes â lle yn yr ysgol yn cael ei effeithio gan y newid. Mae'n annhebygol y bydd effaith niweidiol ar rieni a disgyblion mewn perthynas â'r gostyngiad i NDC. Bydd rhieni/gofalwyr/gwarcheidwaid yn gallu cael mynediad i'w hysgol o'u dewis o hyd.

Fel rhan o'r ymarfer ymgynghori, bydd y Cyngor yn ymgysylltu â'r gymuned i esbonio buddion y cynnig a mynd i'r afael â phryderon i liniaru unrhyw ganfyddiad anffafriol o'r ysgol, wrth ddangos bod yr ysgol ar lwybr cadarnhaol ymlaen. Bydd proses ymgynghori â staff briodol ac ar wahân yn cael ei chynnal gyda'r holl weithwyr a chynrychiolwyr undebau llafur mewn perthynas ag unrhyw ailstrwythuro staff sy'n deillio o hynny.

Crynodeb o'r Manteision a'r Anfanteision

Yng ngoleuni'r manteision a'r anfanteision uchod, barn y Cyngor yw bod manteision tymor hwy y cynnig a amlinellir uchod yn drech nag unrhyw anfanteision. Bydd unrhyw risgiau posibl yn cael eu rheoli a'u lliniaru'n ofalus lle bynnag y bo modd.

Ffactorau Llwyddiant Hanfodol

Mae'r cynnig yn bodloni'r Ffactorau Llwyddiant Hanfodol (FfLIH) canlynol yn Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy Wrecsam:

FfLIH 1-Yn unol â'n Fframwaith Trefniadaeth Ysgolion, mae prosiectau/cynigion yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu defnydd effeithlon ac effeithiol o'r ystâd ysgolion ledled y sir.

FfLIH 2-Mae prosiectau/cynigion yn mynd i'r afael â'r heriau sy'n gysylltiedig â demograffeg Wrecsam.

FfLIH 3-Mae prosiectau/cynigion yn cefnogi'r cynnydd yn y galw am addysg cyfrwng Cymraeg ac yn ehangu cyfleoedd mynediad drwy sicrhau gwell dosbarthiad daearyddol.

FfLIH 4-Mae prosiectau/cynigion yn cefnogi'r cynnydd yn y galw am ddarpariaeth ffydd ac yn sicrhau digonolrwydd lleoedd trwy wella dosbarthiad daearyddol lleoedd.

FfLIH 5-Mae prosiectau/cynigion yn cefnogi ein hymgyrch i wella perfformiad ym mhob cyfnod allweddol.

FfLIH 6-Mae prosiectau/cynigion yn harneisio'r defnydd o dechnolegau TGCh newydd i wella'r seilwaith ar draws yr ystâd ysgolion. Dylid defnyddio technoleg er mwyn hyrwyddo cydweithredu rhwng ysgolion a gwella mynediad i ddisgyblion at ddysgu, yn yr ysgol a thrwy amgylcheddau dysgu rhithwir.

FfLIH 7-Mae prosiectau/cynigion yn mynd i'r afael â chyflwr ein hystâd ysgolion. Bydd yr ôl-groniad o ran gwaith cynnal a chadw yn cael ei leihau'n sylweddol a bydd nifer yr adeiladau sy'n cael eu graddio'n Gyflwr C.

FfLIH 8-Dylai prosiectau/cynigion ganiatáu hyblygrwydd ar gyfer datblygu yn y dyfodol mewn ardaloedd lle rhagwelir y bydd y galw yn parhau i godi.

FfLIH 9-Bydd cyfleoedd i wneud y defnydd mwyaf o'r ystâd bresennol yn cael eu gwireddu. Lle mae'n effeithlon gwneud hynny, deuir o hyd i ddefnyddiau eraill ar gyfer lleoedd gwag sy'n cefnogi ein nodau datganedig ar gyfer y rhaglen.

FfLIH 10-Mae cynigion prosiectau yn fforddiadwy i'r Cyngor yng nghyd-destun arian cyfatebol.

FfLIH 11-Bydd prosiectau/cynigion yn ystyried cyfleusterau sy'n canolbwyntio ar y gymuned ac awydd rhieni am ofal cofleidiol ochr yn ochr â'r cynnig gofal plant 30 awr.

FfLIH 12-Mae prosiectau/cynigion yn cyfrannu at darged lleihau carbon y Cyngor i leihau ein hallyriadau carbon.

Risgiau

Mae perygl, os na fyddwn yn ceisio lleihau'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig mewn ysgol lle mae gostyngiad cyson yn nifer y disgyblion ar y gofrestr dros gyfnod parhaus mewn modd rheoledig, y gallwn gynyddu'r tebygolrwydd y bydd yr ysgol mewn perygl o ddod yn anhyfyw yn seiliedig ar nifer rhagamcanol y disgyblion.

Bydd yr holl risgiau posibl yn cael eu monitro fel rhan o Strategaeth Rheoli Risg Ysgolion Cyngor Sir Wrecsam. Drwy fonitro a sicrhau dull cadarn o ymdrin â'r risgiau a'r anfanteision uchod, gellir lleihau'r effaith ar ddisgyblion/rhieni/gofalwyr/gwarcheidwaid/athrawon a staff cymorth.

Goblygiadau ar Ddarparu Adnoddau Addysg/Ariannol

Er mwyn darparu ar gyfer lleihau nifer y disgyblion ar draws y sector cynradd, mae ysgolion yn cael eu cefnogi i ad-drefnu eu gweithrediad i adlewyrchu unrhyw ostyngiad yn eu niferoedd disgyblion. Mae cyllidebau ysgolion yn cael eu gyrru gan fformiwla ac un o'r elfennau allweddol sy'n gyrru'r swm y mae ysgol yn ei gael yn ei chyllideb yw niferoedd disgyblion. Felly, mae'n anochel y bydd lleihau niferoedd derbyn yn golygu gostyngiad yn y gyllideb ar gyfer yr ysgol. Mae cael rhif NDC realistig ar gyfer yr ysgol yn sicrhau bod dosbarthiadau'n cael eu staffio'n effeithlon ac yn y tymor hwy yn sicrhau bod yr ysgol yn gallu rheoli ei chyllideb yn effeithiol.

Goblygiadau i'r Corff Llywodraethu

Ni ddylai fod unrhyw effaith uniongyrchol ar y corff llywodraethu yn yr ysgol dan sylw. Mae'r corff llywodraethu yn gwbl gefnogol i'r cynnig ac yn cydnabod y manteision lluosog.

Goblygiadau i Staffio

Gall y cynnig hwn gael effaith ar strwythur staffio'r ysgol. Bydd cytundeb yn cael ei geisio gan Gorff Llywodraethu'r ysgol i weithredu'r polisi adleoli canolog (mewn grym ar y pryd) ar gyfer unrhyw staff yr effeithir arnynt gan y cynigion hyn. Bydd barn staff yn cael ei hystyried fel rhan o'r broses.

Goblygiadau i Ddisgyblion a Rhieni

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gallai ymgynghoriad sy'n cynnig lleihau'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig mewn ysgol fod yn gythryblus i ddisgyblion a'u teuluoedd. Fodd bynnag, ni fyddai'r trefniadau derbyn ar gyfer YGG Penygelli yn newid. Yn unol â pholisi Derbyn Ysgolion y Cyngor, gall rhieni fynegi ffafriaeth ar gyfer unrhyw ysgol.

Goblygiadau ar Drafnidiaeth

Dylid lliniaru unrhyw broblemau o ran trafndiaeth a pharcio yn ardal gyfagos yr ysgol, gan sicrhau effaith gadarnhaol. Felly, ystyrir bod y cynnig yn ymarferol. Cyfeiriwch at yr Asesiad o'r Effaith ar Drafnidiaeth am ragor o fanylion.

Effeithiau Amgylcheddol

Fel rhan o ymrwymiad parhaus y Cyngor i ddod yn garbon niwtral erbyn 2030, bydd prosiectau ysgolion sy'n cynnwys adnewyddu neu adeiladau newydd yn cynnwys nodweddion carbon isel, ynni-effeithlon ac arloesol i fodloni gofynion Llywodraeth Cymru ar gyfer gweithredu Sero Net. Nid yw'r cynnig penodol hwn yn cynnwys unrhyw newidiadau i adeiladau ysgol mewnol neu allanol presennol fel y maent ar hyn o bryd.

Ansawdd Adeiladau

Mae ansawdd adeiladau YGG Penygelli wedi'i asesu fel categori cyflwr ysgol "B". Diffinnir categori cyflwr ysgol "B" gan Lywodraeth Cymru fel a ganlyn: "*Cyflwr da, dim ond dirywiad bach a mân waith sydd ei angen*". Felly, nid oes unrhyw ddiffygion yn ansawdd yr adeiladau a gynigir yn yr ysgol.

Cefnogi'r Gymuned

Fel rhan o'r ymarfer ymgynghori, bydd y Cyngor yn ymgysylltu â'r gymuned i fynd i'r afael â phryderon ac fe ddarperir cyfathrebu rheolaidd. Bydd sesiynau ymgynghori wyneb yn wyneb a rhithwir yn cael eu cynnig, gan roi'r cyfle i aelodau'r gymuned ofyn cwestiynau a chael rhagor o wybodaeth am yr ymgynghoriad. Bydd hyn yn anelu at reoli unrhyw ansicrwydd ynghylch y cynnig a'r penderfyniadau cysylltiedig a wneir gan Fwrdd Gweithredol y Cyngor. Cyfeiriwch at yr Asesiad o'r Effaith ar y Gymuned am ragor o fanylion.

Effaith ar Ysgolion Eraill/Lleoedd Ysgolion

Mae Atodiad A yn dangos yr effaith bosibl ar ysgolion cyfagos, sy'n debygol o fod yn isel. Trwy gyflwyno'r cynnig hwn i leihau'r capasiti yn YGG Penygelli, rhagwelir y bydd hefyd yn gwneud defnydd da o'r gofod sydd ar gael ac yn darparu sefydlogrwydd ar gyfer cynllunio a staffio'r dosbarthiadau yn yr ysgol. Ni ddylai'r cynnig effeithio'n andwyol ar ysgolion eraill yn yr ardal gyfagos (h.y. o fewn pellter cerdded dwy filltir i'r ysgolion) gan fod digon o leoedd mewn nifer o'r ysgolion cyfagos yn yr ardal.

Ansawdd a Safonau mewn Addysg-Trosolwg

Mae'r Cyngor yn gweithio mewn partneriaeth ag Estyn i fonitro perfformiad ysgolion a chefnogi gwelliant mewn ysgolion ar gyfer plant a phobl ifanc Wrecsam.

Estyn yw swyddfa Prif Arolygydd Ei Fawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru. Mae'n gorff y goron, a sefydlwyd dan Ddeddf Addysg 1992. Mae Estyn yn annibynnol ar y Senedd ond mae'n cael ei arian gan Lywodraeth Cymru dan Adran 104 Deddf Llywodraeth Cymru 1998. Mae Estyn yn arolygu ansawdd a safonau darpariaeth mewn ysgolion a darparwyr hyfforddiant yng Nghymru.

Fe wnaeth ymweliad monitro diwethaf Estyn â Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam ym mis Gorffennaf 2023 dynnu sylw at y canlynol:

- *Mae swyddogion wedi sefydlu sawl dull defnyddiol sy'n cefnogi arweinwyr mewn ysgolion a lleoliadau i sicrhau gwelliant.*
- *Bellach, mae gan yr awdurdod lleol afael cadarnach ar gryfderau a gwendidau cyffredinol ei ysgolion, yn enwedig o ran arweinyddiaeth a darpariaeth.*
- *Mae swyddogion ar draws y gwasanaeth yn angerddol ac wedi ymrwymo i gyflawni gwelliannau parhaus yn y ddarpariaeth a'r canlyniadau i ddisgyblion.*
- *Mae swyddogion yn gweithio'n dda gydag ysgolion ar gyfer datblygu dulliau gweithredu ysgol gyfan o ran iechyd a lles emosiynol i gryfhau trefniadau ar gyfer disgyblion ymhellach.*
- *Mae'r awdurdod lleol wedi datblygu dull defnyddiol, systematig o werthuso gwasanaethau addysg a chynllunio ar gyfer gwella. Mae cynlluniau i wella gwasanaethau addysg yn glir ar lefelau strategol a gweithredol, ac mae camau gweithredu wedi'u targedu'n briodol at feysydd sydd angen eu gwella fwyaf.*

Wrth gynnig newidiadau o'r math hwn i ysgol, mae'n ofynnol i Awdurdodau Lleol gyfeirio at yr adroddiad Estyn diweddaraf ac unrhyw dystiolaeth arall sy'n deillio o fonitro perfformiad.

Mae'n rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ddangos effaith debygol y cynigion ar ansawdd:

- Safonau/Dysgu
- Lles ac Agweddau at Ddysgu
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Gofal, Cymorth ac Arweiniad
- Arwain a Rheoli

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgol er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi safonau a gyflawnir gan eu disgyblion. Yn dilyn arolwg, mae Estyn yn cyhoeddi adroddiad ac yn darparu argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Ysgol Penygelli

[Cynhaliwyd yr arolwg diwethaf gan Estyn yn YGG Penygelli](#) ym mis Mai 2023. Yn dilyn yr arolwg ym mis Mai 2023, gwerthusodd Estyn gynnydd yr ysgol ym mis Rhagfyr 2024. Ar ôl yr ymweliad hwn, barnwyd bod yr ysgol wedi gwneud cynnydd digonol o ran mynd i'r afael ag argymhellion Estyn ac, wedi hynny, cafodd ei thynnu oddi ar y rhestr o ysgolion yr oedd angen eu monitro gan Estyn.

Mae dolenni hefyd wedi'u darparu i'r adroddiadau arolwg Estyn ar gyfer ysgolion eraill o fewn 2 filltir ar droed o YGG Penygelli:

[Ysgol Bryn Tabor](#)

[Ysgol Wirfoddol a Gynorthwyir yr Eglwys yng Nghymru, y Mwynglawdd](#)

[Ysgol Tanyfron](#)

[Ysgol Penrhyn](#)

[Ysgol Gynradd Gymunedol Brynteg](#)

Effaith y Cynnig ar Ansawdd a Safon Addysg

Os yw'r cynnig yn cael ei weithredu, mae'r Cyngor o'r farn y byddai'r ysgol yn parhau i gynnal safonau ac ansawdd yr addysg bresennol i'r plant. Mae'r cynnig hwn yn ceisio adeiladu ar y safon bresennol gyda'r bwriad o gryfhau a gwella'r ddarpariaeth addysgol ar gyfer y plant, gan arwain at fwy o ymgysylltiad a mwynhad i ddisgyblion wrth ddysgu ac effaith gadarnhaol ar les disgyblion.

Mae'r ysgol yn sicrhau bod profiadau addysgu a dysgu cadarnhaol ac amgylchedd meithringar o ofal, cymorth ac arweiniad yn cael eu darparu i'r disgyblion sy'n mynychu Ysgol Penygelli.

Asesiadau Effaith

Cynhaliwyd yr asesiadau effaith canlynol fel rhan o'r cynnig hwn ac mae'r crynodebau isod wedi'u gwireddu. Mae asesiadau effaith yn ddogfennau gwaith a gellir eu diweddarau drwy gydol y broses statudol. Bydd adborth gan ymgynghorion yn ystod y cyfnod ymgynghori yn cael ei ddefnyddio i lywio'r asesiadau effaith.

Asesiad Effaith Integredig

Mae Asesiad Effaith Integredig (AEI) cychwynnol wedi'i gynnal mewn perthynas ag effeithiau posibl ar nifer o agweddau, gan gynnwys Cydraddoldeb a Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Mae adroddiad yr asesiad effaith integredig yn cyflwyno gwybodaeth a sicrwydd ynghylch sut, wrth wneud penderfyniadau, rydym wedi ystyried ein dyletswyddau a'n hymrwymiaadau mewn perthynas â deddfwriaeth, blaenoriaethau a strategaethau ynghylch y cynnig. Mae'r asesiad cychwynnol yn dangos bod mesurau lliniaru ar waith i wrthbwysu unrhyw effaith andwyol bosibl. Ni nodwyd unrhyw effeithiau andwyol sylweddol yn yr asesiad cychwynnol. Cyfeiriwch at yr Asesiad Effaith Integredig am ragor o fanylion.

Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg

Mae Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg cychwynnol wedi'i gynnal mewn perthynas ag effeithiau posibl ar y Gymraeg ac addysg cyfrwng Cymraeg. Mae'r cynnig hwn yn cysylltu â'r amcanion CSCA canlynol:

Amcan 1:

Mwy o blant meithrin/plant tair oed yn derbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg.

Amcan 2:

Mwy o blant dosbarth derbyn/plant pump oed yn derbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg.

Amcan 7:

Cynyddu nifer y staff addysgu sy'n gallu addysgu Cymraeg (fel pwnc) ac addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg.

Bydd gwaith parhaus mewn perthynas â'n hamcanion CSCA yn lleihau ac yn lliniaru unrhyw effeithiau posibl o'r cynnig wrth i ni barhau i hyrwyddo a chodi proffil addysg cyfrwng Cymraeg yn unol â dyheadau Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) y Cyngor a Cymraeg 2050. Mae'r Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg yn ceisio archwilio i ba raddau y mae'r cynnig yn cefnogi targedau'r CSCA a sut y gallai'r cynnig ehangu neu leihau'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg. Mae asesiad cychwynnol wedi canfod y byddai'r cynnig hwn yn helpu i barhau i hyrwyddo a chodi proffil addysg cyfrwng Cymraeg. Nid ydym yn rhagweld unrhyw effaith andwyol sylweddol o ganlyniad i'r cynnig hwn i leihau lleoedd disgyblion yn un o'n hysgolion cynradd cyfrwng Saesneg. Mae un ysgol cyfrwng Cymraeg o fewn 2 filltir i YGG Penygelli, sef Ysgol Bryn Tabor. Cyfeiriwch at yr Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg am ragor o fanylion

Asesiad o'r Effaith ar y Gymuned

Mae'r asesiad effaith cychwynnol wedi nodi y bydd effaith gadarnhaol ar y gymuned gan y bydd yr ysgol dan sylw yn gallu darparu amgylchedd dysgu mwy pwrpasol, cefnogol ac effeithiol i ddisgyblion. Byddai adnoddau'n cael eu targedu'n fwy effeithlon, felly'n lleddfu pwysau ar gyllidebau ysgolion a staffio a bydd gwell safonau addysg yn y tymor hwy o fudd i holl ddisgyblion yn yr ardal.

Asesiad o'r Effaith ar Drafnidiaeth

Mae'r Asesiad o'r Effaith ar Drafnidiaeth cychwynnol wedi nodi y bydd cymysgedd posibl o effeithiau cadarnhaol a negyddol ar y gymuned. Mae canlyniadau'r Asesiad o'r Effaith ar Drafnidiaeth yn dangos bod y cynnig yn ymarferol ac mae'n annhebygol

y bydd unrhyw effeithiau andwyol sylweddol sydd wedi'u nodi yn yr asesiad cychwynnol. Darperir trafndiaeth am ddim i bob disgybl ag anghenion dysgu ychwanegol sydd angen trafndiaeth. Ni fydd y cynnig hwn yn effeithio ar y trefniant hwn.

Y Broses Ymgynghori

Mae'r ddogfen ymgynghori hon yn nodi gwybodaeth y bydd angen i ymgynghoreion ei hystyried i gymryd rhan lawn yn y broses ymgynghori. Mae'r broses hon yn dilyn canllawiau rheoleiddiol fel y nodir yng Nghod Trefniadaeth Ysgolion 2018 Llywodraeth Cymru.

Pwy fydd yn rhan o'r ymgynghoriad?

Glyfynnwyd i amrywiaeth o unigolion am eu barn ar y cynnig gan gynnwys:

- Aelodau Etholedig Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
- Yr Eglwys yng Nghymru a'r Esgobaethau Catholig
- Awdurdodau Lleol eraill: Cyngor Sir y Fflint, Cyngor Swydd Amwythig, Cyngor Sir Ddinbych, Cyngor Sir Powys, Cyngor Gorllewin Swydd Gaer a Chaer
- Y Corff Llywodraethu yn Ysgol Penygelli
- Holl Gyrrff Llywodraethu Ysgolion Wreccsam, gan gynnwys ysgolion cyfrwng Cymraeg, ysgolion cyfrwng Saesneg, ysgolion ffydd ac ysgolion arbennig.
- Holl Ysgolion Cynradd ac Uwchradd Wreccsam, gan gynnwys ysgolion cyfrwng Cymraeg, ysgolion cyfrwng Saesneg, ysgolion ffydd ac ysgolion arbennig.
- Rhieni/Gofalwyr/Gwarcheidwaid (a darpar rieni/gofalwyr/gwarcheidwaid) YGG Penygelli.
- Aelodau staff yn Ysgol Penygelli
- Cyngor Cymuned Coedpoeth
- Fforwm y Gymraeg mewn Addysg, gan gynnwys Menter Iaith y Fflint a Wreccsam, RhAG a Mudiad Meithrin
- Gweinidogion Cymru ac Aelodau'r Senedd: Lesley Griffiths AS, Ken Skates AS, Liŷr Gruffydd AS, Mark Isherwood AS, Carolyn Thomas AS, Sam Rowlands AS
- Aelodau Seneddol Lleol: Andrew Ranger AS, Gill German AS, Becky Gittins AS
- Estyn
- Undebau Llafur sy'n cynrychioli athrawon a staff yn Ysgol Penygelli
- Adran Trafndiaeth Ysgol Cyngor Wreccsam
- Y Comisiynydd Heddlu a Throsedd
- Partneriaethau Cymunedau yn Gyntaf Lleol
- Darparwyr Meithrinffydd Annibynnol, Grwpiau Chwarae, Gwarchodwyr Plant a Darparwyr Dechrau'n Deg Lleol
- Y Bartneriaeth Plant a Phobl Ifanc
- Partneriaeth Datblygu'r Blynnyddoedd Cynnar a Gofal Plant

Nid yw'r rhestr uchod yn gynhwysfawr ac mae'r ymgynghoriad yn agored i bawb sy'n dymuno cymryd rhan.

Amserlen o Ddyddiadau Allweddol

Sylwch y gallai amserlenni ymgynghori newid. Yn yr achos hwn, byddai unrhyw newidiadau yn cael eu cyhoeddi.

Digwyddiad	Dyddiadau
Y Cyfnod Ymgynghori Yn ystod y cyfnod hwn, gallwch gyflwyno eich barn drwy: <ul style="list-style-type: none">Mynychu cyfarfodydd ymgynghori wedi'u cynllunio trwy apwyntiad (cymerir nodiadau)Cwblhau'r arolwg ar-leinYsgrifennu neu anfon e-bost at y Cyngor	2 Rhagfyr 2025 i 2 Chwefror 2026
Adroddiad Ymgynghori yn cael ei gyflwyno i'r Bwrdd Gweithredol	14 Ebrill 2026
Hysbysiad Statudol yn cael ei gyhoeddi a'r Cyfnod Gwrthwynebu Ffurfiol yn dechrau	30 Ebrill 2026
Cyfnod Gwrthwynebu Ffurfiol yn dod i ben	2 Mehefin 2026
Bwrdd Gweithredol yn dod i Benderfyniad Terfynol ar y Cynnig	7 Gorffennaf 2026
Cyflwyno Hysbysiad o Benderfyniad i Ymgynghoreion	Gorffennaf 2026
Gweithredu'r Cynnig	31 Awst 2027

Y Cyfnod Ymgynghori

Bydd y cyfnod ymgynghori ffurfiol yn dechrau **ddydd Mawrth 2 Rhagfyr 2025** a bydd yn dod i ben **ddydd Llun 2 Chwefror 2026**.

Ystyried eich Barn

Mae sawl ffordd y gallwch gyfleu eich barn, gan gynnwys:

- [Cwblhewch yr arolwg ar-lein](#)
- E-bostio eich barn i: PenygelliConsultation@wrexham.gov.uk

Fel arall, gallwch gyflwyno eich barn yn ysgrifenedig i: Ymgynghoriad Ysgol Penygelli, Addysg, Adeiladau'r Goron, 31 Stryt Caer, Wrecsam LL13 8BG.

Oherwydd nifer yr ymatebion a dderbyniwn wrth ymgynghori ar opsiynau, ni fyddwn yn gallu cydnabod ymatebion ysgrifenedig nac ymrwymo i ohebiaeth â phartïon â diddordeb naill ai yn ystod neu ar ôl y cyfnod ymgynghori.

Bydd ymatebion yn cael eu dadansoddi a bydd themâu allweddol gydag enghreifftiau o sylwadau a wneir ar gael i Aelodau Etholedig at ddibenion penderfynu, a byddant hefyd yn cael eu hateb drwy gyhoeddi adroddiad ôl-ymgynghori.

Cynghorwn yn gwrtais na fydd unrhyw sylwadau yn cael eu trin fel gwrthwynebiadau ar hyn o bryd.

Sylwch y gallai amserlenni ymgynghori newid. Yn yr achos hwn, byddai unrhyw newidiadau yn cael eu cyhoeddi.

Cyfarfodydd Ymgynghori

Gallwch hefyd alw i'n gweld ni yn y sesiynau galw heibio a fydd yn digwydd yn yr ysgol ac yn y gymuned yn ystod y cyfnod ymgynghori. Yn y sesiynau hyn byddwch yn gallu siarad â swyddogion o'r Cyngor a fydd ar gael i ateb eich cwestiynau. Sylwch y gallai amserlenni ymgynghori newid. Yn yr achos hwn, byddai unrhyw newidiadau yn cael eu cyhoeddi.

Amserlen y Sesiynau Galw Heibio

Natur y Sesiwn	Dyddiad	Amser	Lleoliad
Sesiwn Galw Heibio	Dydd Mawrth 13 Ionawr 2026	2.45pm-3.45pm	Ysgol Penygelli
Sesiwn Galw Heibio	Dydd Mawrth 13 Ionawr 2026	9.30am-12.30pm	Canolfan Adnoddau Cymunedol Plas Pentwyn
Sesiwn Rithwir	Dydd Llun 19 Ionawr 2026	Trwy apwyntiad	Dolen ar-lein i'w rhannu trwy e-bost

**I ofyn am fynediad i'r sesiwn rithwir, anfonwch e-bost at:*

PenygelliConsultation@wrexham.gov.uk

Cofrestrwch eich diddordeb ar gyfer y sesiwn ymgynghori rithwir erbyn dim hwyrach na Dydd Iau 15 Ionawr 2026. Bydd hyn yn rhoi digon o amser i ni anfon dolen rithwir a chyfarwyddiadau atoch cyn y sesiwn.

Ymgynghori â Disgyblion

Mae Cyngor Wreccsam wedi ymrwmo i ddarparu cyfleoedd i blant lywio penderfyniadau a wneir sy'n effeithio ar eu bywydau a'r gwasanaethau y maent yn eu defnyddio.

Mae fersiwn atodol o'r ddogfen ymgynghori hon ar gael i ddisgyblion yn y cyngor ysgol yn Ysgol Penygelli i'w galluogi i roi eu barn nhw a barn pob disgybl ar faterion sy'n effeithio'n uniongyrchol ar eu hysgol. Bydd sesiwn gyda'r cyngor ysgol yn cael ei chynnal yn ystod y cyfnod ymgynghori.

Mae'r fersiwn i blant a phobl ifanc wedi'i hysgrifennu'n benodol i alluogi pob plentyn i ddeall ac ymgysylltu â'r broses ymgynghori ffurfiol yn well. Bydd y Cyngor yn ceisio barn disgyblion mewn nifer o ffyrdd, gan gynnwys trwy arolwg ar-lein. Bydd y wybodaeth a gesglir yn cael ei chynnwys yn y ddogfen ôl-ymgynghori.

Adroddiad yr Ymgynghoriad

O fewn 13 wythnos o ddiwedd y cyfnod ymgynghori (ac yn sicr cyn cyhoeddi'r cynigion), bydd y Cyngor yn cyhoeddi adroddiad yr ymgynghoriad a fydd yn:

- Crynhoi'r materion a godwyd gan ymgynghoreion.

- Ymateb i'r rhain drwy roi esboniad, diwygio'r cynnig neu wrthod y pryderon, gan nodi rhesymau ategol.
- Nodi manylion rhinweddau cyffredinol y cynnig fel yr amlygwyd gan Estyn yn eu hymateb.

Gall yr adroddiad ymgynghori hefyd wneud argymhellion i'r Bwrdd Gweithredol neu'r Corff Llywodraethu ynghylch sut i fwrw ymlaen (h.y. cyhoeddi'r cynigion yr ymgynghorwyd arnynt gydag unrhyw addasiadau priodol, rhoi'r gorau i'r cynigion a pharhau â'r sefyllfa bresennol neu wneud newidiadau sylweddol i'r cynnig ac ailymgynghori).

Bydd y Cyngor yn sicrhau bod unrhyw safbwyntiau a fynegir gan blant a phobl ifanc y mae'r cynnig yn effeithio arnynt yn cael eu hamlygu yn adroddiad yr ymgynghoriad, a'i fod yn hygyrch iddynt.

Bydd adroddiad yr ymgynghoriad yn cael ei gyhoeddi'n electronig ar wefan Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam a bydd yn destun yr holl wiriadau hygyrchedd er mwyn sicrhau ei fod yn hygyrch i bob ymgynghorai. Bydd copïau caled o'r adroddiad ar gael ar gais.

Cyhoeddi Hysbysiadau Statudol

Mae hyn yn amodol ar gymeradwyo'r Adroddiad Ôl-ymgynghori sydd i'w gyflwyno i'r Bwrdd Gweithredol ar **14 Ebrill 2026**. Sylwch y gall y dyddiad hwn newid.

Os derbynnir yr argymhelliad, yna bydd hysbysiad statudol yn cael ei gyhoeddi a bydd cyfnod gwrthwynebu o 28 diwrnod yn dechrau ar **30 Ebrill 2026**. Sylwch y gall y dyddiad hwn newid. Bydd hysbysiadau statudol yn cael eu harddangos wrth fynedfa'r ysgol.

Cyfnod Gwrthwynebu Statudol

Hysbysiad Statudol yn cael ei gyhoeddi a'r Cyfnod Gwrthwynebu Ffurfiol yn dechrau	30 Ebrill 2026
Cyfnod Gwrthwynebu Ffurfiol yn dod i ben	2 Mehefin 2026

Sylwch y gall y dyddiadau hyn newid.

Os codir unrhyw wrthwynebiadau yn ystod y cyfnod gwrthwynebu statudol, cyhoeddir adroddiad a bydd ar gael ar wefan y Cyngor.

Hysbysiad statudol yw'r cyhoeddiad swyddogol ar gynnig terfynol. Gwneir hyn dim ond os bydd Bwrdd Gweithredol y Cyngor wedi penderfynu bwrw ymlaen â chynnig ar ôl ystyried yr holl ymatebion yn dilyn y broses ymgynghori. Mae hwn yn ofyniad cyfreithiol fel sydd wedi ei amlinellu yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion (2018).

Gofynnwn yn garedig i ymgynghoreion ysgrifennu atom yn ystod y cyfnod gwrthwynebu dim ond os oes ganddynt wrthwynebiad swyddogol i'r hysbysiad statudol. Bydd yn rhaid trin unrhyw sylwadau cadarnhaol a dderbynnir yn ystod y cyfnod hwn fel gwrthwynebiadau hyd yn oed os ydynt o blaid y cynnig.

Gall ymgynghoreion gyflwyno eu gwrthwynebiadau i'r hysbysiad statudol drwy e-bostio PenygelliConsultation@wrexham.gov.uk neu drwy ysgrifennu at

Ymgynghoriad Ysgol Penygelli, Addysg, Adeiladau'r Goron, 31 Stryt Caer, Wrecsam, LL13 8BG.

Penderfynu ar y Cynnig

Bydd canlyniadau'r Hysbysiad Statudol yn cael eu rhoi gerbron y Bwrdd Gweithredol ym mis Gorffennaf 2026 a chytunir ar benderfyniad ynghylch a ddylid gweithredu'r cynnig. Sylwch y gall y dyddiad uchod newid.

Hysbysiad o'r Penderfyniad

Yn amodol ar weithredu'r cynnig, bydd hysbysiad penderfynu ar gael i bob ymgynghorai. Bydd yr hysbysiad hwn hefyd yn cael ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor cyn gynted â phosibl yn dilyn y penderfyniad.

Atodiad A-Data Ysgolion Cyfagos

Rhagwelir na ddylai cyflwyno'r opsiwn a ffefrir gael effaith andwyol ar ysgolion eraill yn yr ardal gyfagos (h.y. o fewn pellter cerdded dwy filltir o YGG Penygelli), gan fod digon o leoedd mewn ysgolion yn yr ardal gyfagos.

Ysgol Gynradd	Pellter	Cyfrwng laith	Categori Cyflwr yr Adeilad	Lleoedd	Y Nifer ar y Gofrestr (Llawn Amser)	Lleoedd Gwag
Ysgol Bryn Tabor	0.245	Cyfrwng Cymraeg	B	315	181	134
Ysgol Wirfoddol a Gynorthwyr yr Eglwys yng Nghymru, y Mwynglawdd	1.242	Cyfrwng Saesneg	B	119	84	35
Ysgol Tanyfron	1.276	Cyfrwng Saesneg	B	140	121	19
Ysgol Penrhyn	1.828	Cyfrwng Saesneg	C	210	188	22
Ysgol Gynradd Gymunedol Brynteg	1.947	Cyfrwng Saesneg	B	175	144	31

Ysgol Bryn Tabor

Lleoedd	315	NDC	45
---------	-----	-----	----

Cyfanswm Nifer y Disgyblion ar y Gofrestr (Data CYBLD)

Blwyddyn	Cyfanswm Llawn Amser	Lleoedd Gwag	Canran
2020/21	234	81	25.7%
2021/22	225	90	28.6%
2022/23	218	97	30.8%
2023/24	195	120	38.1%
2024/25	181	134	42.5%

**Sylwch nad yw'r data disgyblion uchod yn ystyried disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau na disgyblion meithrin. Ffynhonnell-CYBLD. Ni ddylid cynnwys nifer y disgyblion meithrin a nifer y disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau.*

Rhagamcanion Niferoedd Disgyblion

Blwyddyn	Cyfanswm Llawn Amser	Lleoedd Gwag	Canran
2025/26	182	133	42.2%
2026/27	176	139	44.1%
2027/28	171	144	45.7%
2028/29	173	142	45.1%
2029/30	170	145	46.0%

**Sylwch nad yw'r data disgyblion uchod yn ystyried disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau na disgyblion meithrin. Ffynhonnell-CYBLD. Ni ddylid cynnwys nifer y disgyblion meithrin a nifer y disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau.*

Ysgol Wirfoddol a Gynorthwyr yr Eglwys yng Nghymru, y Mwynglawdd

Lleoedd	119	NDC	17
---------	-----	-----	----

Cyfanswm Nifer y Disgyblion ar y Gofrestr (Data CYBLD)

Blwyddyn	Cyfanswm Llawn Amser	Lleoedd Gwag	Canran
2020/21	90	29	24.4%
2021/22	84	35	29.4%
2022/23	86	33	27.7%
2023/24	89	30	25.2%
2024/25	84	35	29.4%

**Sylwch nad yw'r data disgyblion uchod yn ystyried disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau na disgyblion meithrin. Ffynhonnell-CYBLD. Ni ddylid cynnwys nifer y disgyblion meithrin a nifer y disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau*

Rhagamcanion Niferoedd Disgyblion

Blwyddyn	Cyfanswm Llawn Amser	Lleoedd Gwag	Canran
2025/26	76	43	36.1%
2026/27	77	42	35.3%
2027/28	73	46	38.7%
2028/29	73	46	38.7%
2029/30	73	46	38.7%

**Sylwch nad yw'r data disgyblion uchod yn ystyried disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau na disgyblion meithrin. Ffynhonnell-CYBLD. Ni ddylid cynnwys nifer y disgyblion meithrin a nifer y disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau*

Ysgol Tanyfron

Lleoedd	140	NDC	20
---------	-----	-----	----

Cyfanswm Nifer y Disgyblion ar y Gofrestr (Data CYBLD)

Blwyddyn	Cyfanswm Llawn Amser	Lleoedd Gwag	Canran
2020/21	127	13	9.3%
2021/22	130	10	7.1%
2022/23	129	11	7.9%
2023/24	115	25	17.9%
2024/25	121	19	13.6%

**Sylwch nad yw'r data disgyblion uchod yn ystyried disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau na disgyblion meithrin. Ffynhonnell-CYBLD. Ni ddylid cynnwys nifer y disgyblion meithrin a nifer y disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau*

Rhagamcanion Niferoedd Disgyblion

Blwyddyn	Cyfanswm Llawn Amser	Lleoedd Gwag	Canran
2025/26	124	16	11.4%
2026/27	119	21	15.0%
2027/28	121	19	13.6%
2028/29	118	22	15.7%
2029/30	115	25	17.9%

**Sylwch nad yw'r data disgyblion uchod yn ystyried disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau na disgyblion meithrin. Ffynhonnell-CYBLD. Ni ddylid cynnwys nifer y disgyblion meithrin a nifer y disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau*

Ysgol Penrhyn

Lleoedd	210	NDC	30
---------	-----	-----	----

Cyfanswm Nifer y Disgyblion ar y Gofrestr (Data CYBLD)

Blwyddyn	Cyfanswm Llawn Amser	Lleoedd Gwag	Canran
2020/21	183	27	12.9%
2021/22	196	14	6.7%
2022/23	195	15	7.1%
2023/24	192	18	8.6%
2024/25	188	22	10.5%

**Sylwch nad yw'r data disgyblion uchod yn ystyried disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau na disgyblion meithrin. Ffynhonnell-CYBLD. Ni ddylid cynnwys nifer y disgyblion meithrin a nifer y disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau*

Rhagamcanion Niferoedd Disgyblion

Blwyddyn	Cyfanswm Llawn Amser	Lleoedd Gwag	Canran
2025/26	187	23	11.0%
2026/27	187	23	11.0%
2027/28	184	26	12.4%
2028/29	177	33	15.7%
2029/30	177	33	15.7%

**Sylwch nad yw'r data disgyblion uchod yn ystyried disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau na disgyblion meithrin. Ffynhonnell-CYBLD. Ni ddylid cynnwys nifer y disgyblion meithrin a nifer y disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau*

Ysgol Gynradd Gymunedol Brynteg

Lleoedd	175	NDC	25
---------	-----	-----	----

Cyfanswm Nifer y Disgyblion ar y Gofrestr (Data CYBLD)

Blwyddyn	Cyfanswm Llawn Amser	Lleoedd Gwag	Canran
2020/21	163	12	6.9%
2021/22	167	8	4.6%
2022/23	159	16	9.1%
2023/24	150	25	14.3%
2024/25	144	31	17.7%

**Sylwch nad yw'r data disgyblion uchod yn ystyried disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau na disgyblion meithrin. Ffynhonnell-CYBLD. Ni ddylid cynnwys nifer y disgyblion meithrin a nifer y disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau*

Rhagamcanion Niferoedd Disgyblion

Blwyddyn	Cyfanswm Llawn Amser	Lleoedd Gwag	Canran
2025/26	136	39	22.3%
2026/27	130	45	25.7%
2027/28	129	46	26.3%
2028/29	118	57	32.6%
2029/30	118	57	32.6%

**Sylwch nad yw'r data disgyblion uchod yn ystyried disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau na disgyblion meithrin. Ffynhonnell-CYBLD. Ni ddylid cynnwys nifer y disgyblion meithrin a nifer y disgyblion mewn Darpariaeth ag Adnoddau*